

paa Principet i Lovgivningen, som paa de enkelte Paragrapher; thi dette ligger aldeles udenfor Discussionen ved 3die Behandling. Jeg troer, at den Ret, som der tilkommer ethvert Medlem til at discutere, er kun over Lovforslaget i dets Heelhed, Lovforslaget saaledes, som det er fremkommet fra de to foregaaende Behandlinger. Hvad enten der nu dert er skeet Forandring, eller ikke, saa kan det ikke gjøre noget til Sagen. Den første Behandling gaaer ud paa, hvorvidt Thinget vil gaae ind paa det Princip, der ligger til Grund for Lovforslaget selv, det Princip, fra hvilket Lovgiveren er gaaet ud; anden Behandling gaaer ud paa at behandle de enkelte Bestemmelser, enten det nu er i Paragrapherne eller ikke, hvorved dette Princip af Lovgiveren skal indføres praktisk i Livet, og at vise hvorvidt ogsaa de enkelte Bestemmelser ere hensigtsmæssige eller ikke; og 3die Behandling maa, saavidt jeg skjønner, nødvendigviis komme til at omfatte hele Lovforslaget, saaledes som det er fremgaaet af de to tidligere Behandlinger. Om Hensigtsmæssigheden af at antage eller forkaste Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, det er derom, at ethvert Medlem har i mine Tanker Ret til at discutere, og det er derfor, at jeg ikke kan indrømme, at denne Ret skulde være udelukket ved det Tillæg, som Pluraliteten af det ærede Udvalg har stillet. Man har vel søgt at gjøre den Anskuelse gjældende med Hensyn til § 15, at naar Lovforslaget oplæses og der derover afstemmes, saa finder en Behandling Sted. Hvis dette Argument er tilstrækkeligt, hvis man paa denne Maade kan opfylde den Forfrist, som findes i Grundlovens § 55, saa forekommer det mig, at dette Argument beviser for meget. Hvis det ærede Thing har Ret til at tage denne Bestemmelse med Hensyn til 3die Behandling af en Sag, at der ikke behøves Andet end en Oplæsning og Afstemning, saa følger ogsaa deraf, at Thinget maatte have samme Ret med Hensyn til 1ste og 2den Behandling af Sagen, og at altsaa derved enhver Discussion vilde blive udelukket. Jeg siger naturligviis ikke, at det har været Hensigten, eller at det nogenstunde vil falde dette Thing eller nogen anden Forsamling ind, at optage en saadan Bestemmelse i dens Regulativ. Men jeg

har kun anført det her som et Argument imod det, man har sagt, at Behandlingen kan forstaaes paa den Maade, at det er en blot Oplæsning og Afstemning, og det er i denne Henseende at jeg troer, det er vel muligt at faae denne Fortolkning ud af Ordene med Hensyn til den almindelige Talebrug, men jeg troer, i parlamentarisk Forstand gaaer det ikke an. Imidlertid kunde man indvende, at jeg bestandig har refereret mig til parlamentarisk Brug og parlamentarisk Sprog; men at et saadant parlamentarisk Sprog ikke findes hos os. Jeg vil indrømme, at det naturligviis er i sin Begyndelse; men jeg troer ikke, at det vil kunne nægtes, at vi have et saadant, og Ordene tages da oftere i en ganske anden Betydning, end i det daglige Liv. Jeg skal oplyse det med et Exempel, hentet fra Grundloven, netop fra den Paragraph, hvorom her er Tale, § 55. Denne § 55 lød i det Forslag, som blev forelagt Rigsforsamlingen, og som dengang hed § 54, saaledes: „Ethvert Lovforslag skal foretages 3 Gange, forinden Thinget derom kan tage nogen endelig Beslutning“; der siges altsaa, at ethvert Lovforslag skal foretages 3 Gange. Nu kan det dog vel ikke nægtes, at Ordet „foretages“ har i daglig Tale ikke en saadan omfattende Betydning, som Ordet „behandle“, forsaavidt som det skulde fortolkes om et Lovforslag. At Paragraphen foranledigede en Discussion, er allerede omtalt af den ærede 1ste Landstingsmand for 1ste Valgtreds (H. B. Hansen), men den gik aldeles ikke ud paa, hvorledes denne Bestemmelse skulde forstaaes. Betydningen deraf antog man som givet, og Discussionen gik kun ud paa, at Forslag, som Regjeringen havde gjort, ikke kunde forkastes af Thinget, førend efter 3 Behandlinger. At nu Ordet „foretages“ skal forstaaes saaledes, som jeg har antaget, at det virkelig skal betyde en Discussion af Forslaget, bliver aldeles klart, naar man seer hen til, hvad Kultusministeren derom yttrede. Det er kun et Par Linier, som sigte hertil, og jeg skal derfor tillade mig at oplæse dem: „at der for Regjeringsforslag maatte forlanges, at Rigsdagen ikke ved 1ste Behandling kunde forkaste dem, men at de altid skulde have Krav paa at gjennemgaae en fuldstændig Behandling i de 3